

MARIA GOOS

TUSSEN ZUSSEN

DE NIEUWE TONEELBIBLIOTHEEK

De Nieuwe Toneelbibliotheek

Tekst #NR 598

© 1984, Maria Goos

TUSSEN ZUSSEN

1.

De Nieuwe Toneelbibliotheek, Tekst #598
© 1984, Maria Goos
Eerste DNTB-druk 2022

isbn 978-94-6076-598-8
nur 307

Niets uit deze uitgave mag worden opgevoerd of verveelvoudigd zonder schriftelijke toestemming van de schrijver en De Nieuwe Toneelbibliotheek

No part of this book may be reproduced in any way without written permission from the writer and De Nieuwe Toneelbibliotheek

De Nieuwe Toneelbibliotheek bestaat uit
Mara Aronson
Connie Nijman
Ditte Pelgrom
Redacteur
Vera Hoogstad

Typografie en basis lay-out
Connie Nijman
Printwerk
Hollandridderkerk, Ridderkerk

info@denieuwetoneelbibliotheek.nl
Postadres
De Nieuwe Toneelbibliotheek
Willem Beukelsstraat 42
1097 ct Amsterdam

Tussen zussen is online te bestellen op:
www.denieuwetoneelbibliotheek.nl

Personen

De jongste

De oudste

Man

Een atelier met grote schilderijen reeds af of nog in wording. Een steiger waar de oudste vaak op klimt, alsof het haar nest is. Een grote bank waar de jongste vaak onder een deken ligt. Een douchecabine, een hangmat. Ze zijn alledrie rond de dertig.

intro

1.

We horen een Afrikaans kinderliedje.

De oudste komt binnen, zit boos op de rand van de bank. Er komt geen reactie van de jongste vanaf de bank. De oudste kijkt waar de man blijft. Ze loopt naar de deur en maakt hem duidelijk dat hij binnen moet komen. De man bekijkt het atelier. Hij gaat tegen de muur staan en kijkt uitdagend naar de oudste. Ze kijkt blanco terug. De man lacht, wiebelt, knipoogt. De oudste grinnikt, doet haar jas uit en gooit die hard op de jongste. Ze verdwijnt in de slaapkamer, komt er weer uit als de man haar niet gevolgd heeft. Ze maakt hem duidelijk dat hij moet komen. De man volgt haar ondeugend.

2.

De oudste komt uit het slaapkamertje en gaat werken. Ze wordt vanaf de bank geobserveerd door de jongste. Ze staat heel voorzichtig op. De oudste is nog steeds zwaar uit haar humeur.

de oudste Je stoort.

De jongste loopt nu normaal, maakt twee boterhammen klaar, geeft er één aan de oudste die hem met tegenzin aanpakt. De jongste terug op de bank.

de jongste Jij zegt 'je stoort' maar volgens mij is dat niet goed. Je moet zeggen 'ik stoort me'. Want dat jij je stoort is een feit, maar of ik stoort dat weten we niet. Dat is meer een kwestie van smaak. Als de meerderheid vindt dat ik stoort dan zou je kunnen zeggen dat ik storend ben. Qua geluid dan. Want het zegt verder niets over mijn persoonlijkheid.

Misschien vinden ze me verder wel aardig. Spontaan. Innemend.

Misschien vinden ze me wel geestig. Ik weet 't helemaal niet. Sexy.

de oudste Er zit thee op deze boterham.

de jongste O... Op deze ook.

de oudste Ik neem nu een boterham met hagelslag, als je het niet erg vindt.

de jongste Nee. Dat is de goede volgorde. Eerst een met thee en dan een met hagelslag.

De oudste is ontdooid. Lacht voor het eerst.

donkerslag

3.

De oudste slaapt bij de werken op de steiger. De man komt uit het kamertje. De jongste op de bank wenkt hem dat hij het goed gedaan heeft. De man vraagt naar een telefoon, naar iets te eten. Hij krijgt afwijzende antwoorden. Hij ziet de oudste en vraagt of ze geen dekentje moet. Weer een afwijzend antwoord. De man gaat weg. De jongste gaat rechtop op de bank iets doen, breien, lezen...

scène 1

de jongste Echt waar.

man Jij bedoelt...

de jongste Piranha's. Kaviaar!

man Kaviaar is geen vis.

de jongste Ik heb vroeger zulke kaviaren gezien.

man *lacht* Een school kaviaren! Dat kan niet. Kaviaar! Je hebt toch wel eens kaviaar gegeten?

de jongste Van welke vis zijn die dan.

man Van de... van de... van de... *ziet dat de fles leeg is* Op!

Daaaarank.

de jongste Kippeneieren zijn toch ook van een kip.

de oudste Nou ben ik godverdomme mijn sigaretten en mijn aansteker kwijt.

man Van de... Nee, wacht, wacht, de... Nou nou nou.

de oudste Ik ben mijn portemonnee ook kwijt.

man Keepers nee, van de keepers, nee.

de oudste Waar is nou die andere man?

man Steur! Eitjes van de steur.

de jongste Van de steur, van de steur, zijn we niet allemaal van de steur? *lacht* Ik zie ze voor me. Van die grote bruine kaviaren.

de oudste op

de oudste Waar is nou jouw vriend?

man Heb ik een vriend?

de oudste Die man die meeliep, dat is toch jouw vriend?

man Ik kan me niet voorstellen... Ik heb hem nog nooit gezien.

de oudste af

de jongste Is dat niet jouw vriend?

man Volgens mij was ie dronken, die man.

de jongste Is dat die vriend van die waterscooter?

man Nee, die is al naar de Balkan. Waarom nou precies... Het is zijn plan en hij is uit de Balkan afkomstig.

de jongste Waterscooters.

man Precies, waterscooters.

de oudste op

de oudste Ik weet niet waar die man gebleven is. *zwaait met haar portemonnee* Portemonnee.

man Hij heeft dat uitgedacht. Het is een goed plan, dat deugt, echt.

de oudste Waterscooters op een balkon, ik weet het niet, vind het raar.

man Wat, wat zegt ze?

de jongste Kan, niet kon, kan. Balkan.

de oudste Balkán, balkón. Ik vond het al zo raar. Maar ik dacht dat het over een heel groot balkon ging, meer een luchtterras... Dat er een soort poel in was. Meer een daktuin met bomen ook en een vijver. Meer een opgehoogd park eigenlijk, en daarin dan eh... dat waterscooterbedrijf.

man Ja precies. Maar in de...

de oudste Balkan. Ja. Natuurlijk. Ik ben een gebroken vrouw.

man Ik had nog een verrasky, verrassing, whisky.

de jongste I love you.

de oudste Me too.

scène 2

man Je moet zeggen wat je wilt zeggen.

de jongste Zeg eens wat je wilt zeggen.

man Een vrouw komt een man tegen en ze zegt: Where have you been all my life. Dat is prachtig.

de oudste In een film.

man Ook op straat. Als je in de tram zit en je ziet op een muur 'Where have you been all my life' dan vind je dat prachtig.

de jongste Jij wil dat iemand dat tegen jou zegt. Dat is het.

de oudste Ja dat is het.

man Zou je denken?

de jongste Where have you been all my life?

de oudste O.

de jongste Maar dat is taal.

man En dat zou jij met je kwast moeten doen.

de oudste Nee. Mijn beelden zijn meerdere zinnen.

de jongste Een verhaal dus.

man Maar waarom is mij dat verhaal dan niet duidelijk?

de oudste Omdat jij bij 'verhaal' denkt aan: Er was eens, en: Ze leefden nog lang en gelukkig. Maar zo makkelijk is het niet. Waar ik ben opgehouden met schilderen moet jij gaan kijken.

man Ik kijk toch?

de jongste Jij zoekt naar wat je zou willen zien in plaats van dat je kijkt naar wat je ziet.

de oudste Precies.

man Dus de een kijkt beter dan de ander.

de jongste Ja.

man Die is goed.

de oudste Dat is nou net de minste van allemaal.

de jongste O, o, o, o.

man O, dat vind jij ook natuurlijk.

de jongste Ja, de mooiste hangen op de expositie, weet je wel.

man Ik heb jou daar niet gezien.

de oudste Nee. Ze was er ook niet.

man Je opent haar expositie maar je bent er niet bij.
de jongste Ik stond onder de douche. Ik kwam niet weg.
man Wat een onzin. Je staat toch geen uren onder de douche.
de jongste Nee. Ja wel.
man Waarom?
de jongste Waarom waarom, weet ik niet.
man Waarom.
de jongste Weet ik niet.
man Weet het eens wel.
de jongste Uh uh uh.
man Zij heeft haar eerste expositie en dan sta jij te douchen. Leuk voor jou.
de oudste Waar bemoei jij je eigenlijk mee.
man Jij bent met mij naar bed gegaan uit venijn. Omdat zij er niet was. Of was het liefde.
de oudste Nee. Nee hoor.
man Ik heb steeds gedacht dat je op mijn pak viel.
de jongste Hu.
man Dat oberding.
de jongste Ben jij ober?
man Nee. Ja, toen, die avond.
de oudste Hij was ingehuurd.
man Maar als ik moet kijken waar jij stopt... Maak het gewoon af.
de oudste Voor mij is het af, alleen jij moet er ook werk voor verrichten.
de jongste Kijk, bij luisteren is het weer anders. Muziek is af. Je luistert gewoon. Je ogen kan je dicht doen, je oren niet.
man Nee.
de jongste Wel.
man Bij muziek hoor je een melodie. Maar die hoor je niet. Je hoort alle noten achter elkaar. Alleen in je hoofd verzamel je ze en hoor je een verband. Wat een smerige bank is dat zeg. Je maakt de melodie zelf. Daarom kunnen sommige mensen geen melodie onthouden. Die zingen altijd een eigen wijsje. Een eigenwijsje. Hi hi.
de oudste Dat is dus eigenlijk hetzelfde.
de jongste Alles is er, maar je moet zelf...
de oudste Ja?

de jongste Ontdekken?
allen Juaah, ja, ja.
man Goed zeg.
de oudste Nou.
de jongste Bedankt. Hij is leuk hè? Wat kijk je raar naar hem.
de oudste Ja.
de jongste Hij is toch oké?
de oudste Ja.
de jongste Dan hoef je toch niet zo te kijken. Doe niet zo raar.
de oudste Jij doet raar.
de jongste Ik doe raar? Ik ken hem niet. Ik heb hem niet in huis gehaald.
man Ik ken hem. Ik heb hem in huis gehaald.
de jongste Jij haalt hier ook maar iedereen binnen.
de oudste Ik gooi ze er toch ook altijd weer uit?
man En gaan ze dan?
de oudste en jongste Ja natuurlijk.
de oudste Als ik tegen jou zeg: sodemieter op, dan ga je toch?
man Natuurlijk. Dat vind ik bot om dan te blijven zitten.
de jongste Maar mannen zijn bot.
man Nou! Ik ken er een paar.
de oudste Dan moet ie dus weg.
de jongste Ja, hij moet weg.
man Maar dan ook meteen. Niet dat gehang. We gooien hem er gewoon uit. Kan ons het schelen?
de oudste Zeg jij wat je wilt zeggen?
man Ik ben geen kunstenaar. Ik weet het niet. Ik ben een klootzak natuurlijk. Ik zou mezelf niet in huis halen. Van mij mag je, maar ik vind het dom. Voor je het weet mis je een paar schilderijen. Nou hoef je daar in dit geval niet bang voor te zijn. Ik zou graag tegen jullie willen zeggen: vertrouw mij maar, maar dat kan ik niet zeggen, want ik ben niet te vertrouwen. Kon ik maar zeggen: 'Ogen dicht, liggen, niks aan de hand,' maar dat kan ik niet. Ik zou bijvoorbeeld nu wel met jullie naar bed willen, als ik de kans kreeg, maar die krijg ik natuurlijk niet. Moet je ook niet doen, moet je ook niet doen. Als ik nou moest kiezen tussen wel of niet met jullie naar bed gaan, dan deed ik het wel. Ik ben geen slechte

jongen. Ik zal jullie beschermen. Ik heb de revolvers in me... Bij me. Wil je ze zien?

de jongste Ja.

man Niet hier.

de jongste Waar dan?

man In de Balkan. Gaan jullie mee?

de oudste en jongste Ja.

man Zorgen jullie dan ook een beetje voor mij?

de oudste en jongste Ja.

man Lopen jullie dan niet stiekem weg?

de oudste en jongste Nee.

man Kijk, het leuke aan mij is dat ik het van mezelf weet. Dat zou voor mij, als ik me nou even in jullie verplaats, doorslaggevend zijn, om het wel met mij te doen. Wat een zak ben ik toch. Waarom val ik toch op kutwijven.

de jongste Omdat die het leukste zijn.

man Ik ben bang van wel.

scène 3

Ze zitten met zijn drieën in een hangmat.

de jongste Waar wij vandaan komen bestaat niet meer.

de oudste Door de denokonolino...

man Wat?

de oudste Wacht even.

de jongste De dekonolino...

man De denilono...

de jongste Waar wij vandaan komen bestaat niet meer door de dekoloniasatie.

allen De dekolonialisatie ja.

de oudste Weet je... als zij vroeger naar een feestje ging dan... dan zei ik: 'Maar weet je nu wel waar het feestje is?' Dan zei ze: 'Ik loop gewoon tot ik de slingers zie hangen.' En ze kwam altijd aan.

de jongste Als je maar kijkt waar de slingers hangen. Heb jij geen broer of zus?

man Nee.

de oudste En ouders?

man Ja. Waalwijk is niet echt bijzonder, maar ik heb in ieder geval nog een oorsprong.

de oudste Wij ook. Alleen bestaat het niet meer.

de jongste Morgen heb jij het ook niet meer.

man Morgen ga ik erheen maar dan heb ik hier nog een oorsprong.

de jongste Maar hij gaat er toch voorgoed heen?

man Is zij ge...? *bedoelt: gestoord* Dan heb ik hier toch. Dat blijft toch?

de oudste Ja, dat blijft. Denk ik.

man Hallo liefjes.

de jongste Hallo lekkertje.

man Alles goed?

de oudste Ja meneer.

man Met jou ook?

de jongste Wij deden snoechts ook wel eens een spilletje. Wij deden 's nachts ook wel eens een spelletje. Waar wij vandaan komen kan het 's nachts opeens heel koud zijn. Als we dan wakker waren geworden van

de kou dan deden we onze pyjama's uit en gingen we voor het open raam staan bibberen. Dit spel heette: Het...
de jongste en oudste ...'s nachts koud hebben... Wat vind je ervan?
man Ik had vroeger een Meccano-doos... Laat maar.
de jongste en oudste Nou?
man Nee, is geen leuk verhaal.
de jongste en oudste Ja?
man Eh...
de oudste Hoe ik je vond in bed?
de jongste Hoe zij je vond in bed.
de oudste *tegen de jongste* Ga 's weg, je stinkt.
man Ja dat is het.
de oudste Wil je dat vragen?
man Nee. Ik weet hoe je me vond in bed.
de oudste O ja?
de jongste Hoezo stink ik.
de oudste Nou je stinkt gewoon.
man Je vond me fantastisch.
de oudste Ja.
de jongste Vind jij ook dat ik stink?
man Ja nogal. Ik jou ook. Ik vond jou ook fantastisch.
de oudste Weet ik.
de jongste Stinken. Maar jongens dan toch. Dat is gewoon muffigheid.
Zo ruiken jullie ook.
de oudste Ik heb het wel eens in een fietsenstalling gedaan.
de jongste Ik heb het wel eens in een wildvreemd huis gedaan waar toevallig de deur van openstond. Echt waar.
man Ik heb het nog nooit in een hangmat gedaan.
de oudste Ik ook niet.
de jongste Ik ook niet.
man Liggen jullie eens stil.
de oudste Wij liggen stil.
man Nee, jullie bewegen.
de jongste Dat was ik. Ik moest even goed gaan liggen begrijp je?
man Ik word een beetje misselijk als jullie bewegen. Jullie bewegen tegen de mat in.

de oudste Beweegt de mat dan?
man Dat kan niet hè? Als wij stil liggen. Toch voel ik de mat duidelijk die kant opgaan.
de jongste Heerlijk. We worden die kant opgetrokken. Heerlijk.
man Ik word een beetje misselijk.
de jongste We liggen op een vliegend tapijt. Heerlijk. Heb jij hoogtevrees?
man Nee.
de jongste Wij wel.
de oudste Maar wel een verschillend soort. Jij bent bang dat je zal vallen maar ik ben bang dat ik zal springen.
man En ik?
de jongste Ben jij iemand die wel eens bang is dan?
de oudste Jij bent iemand die bang is dat ie geduwd wordt.
man Misschien wel.
de oudste Nietzsche.
man Ik denk dat ik maar 'es ga.
de oudste Nietzsche zag hoe een paard afgeranseld werd. Hij liep erop af, omhelsde het paard en vanaf dat moment was ie gek.
man Na de dood van Kennedy verkochten ze in Amerika zoutvaatjes en dat was hij. Uit zijn kogelgaten kwam het zout. Dat is toch ziek. Ik ben gelukkig omdat ik leef. Nou, 'gelukkig' is wat sterk uitgedrukt, maar ik ben blij dat ik geen kanker heb. Dat is een vorm van geluk. Zo zou jij de dingen eens moeten leren bekijken. Echte kunstenaars zeuren niet over het einde van de wereld.
de oudste Die heb je niet van jezelf.
man Wel. Nee. Zout. Dat is toch ziek. Dat zit er hier ook aan te komen. Maar dan run ik mijn eigen bedrijf. Tien scooters. Eerst zelf een paar ritjes maken tot ze nieuwsgierig zijn en dan grote opening. Cursussen, vaarbewijzen, pasfoto's, stempels. Vinden ze prachtig joh, die boeren. Dan ben ik in no time binnen, want daar is alles zo goedkoop en eens in de zoveel tijd vrij scooteren, die boeren moeten dat water op. En blowen en met z'n allen buiten eten. Niemand z'n deur op slot. We zijn klootzakken... geworden.
de oudste Hee drollie.. Luister eens... Waterscooters.

man Ja. Ja, eh... En elke Amerikaan die ons dal passeert krijgt een mes in zijn rug.

De zussen zingen een Afrikaans kinderliedje.
de oudste Ik ben jaloers.

De jongste geeft de man een klopje.

scène 4

Man loopt opgefokt rond. Zoekt. Gaat ten einde raad in de hangmat liggen. De zussen hebben jassen aan. Ze hebben boodschappen gedaan.

de jongste Ik ben een gebroken vrouw.

de oudste Ik ook.

de jongste Wij zijn gebroken vrouwen.

de oudste Zijn wij.

de jongste Ik vind vissers zo mooi. Zoals ze daar nou weer stonden met die geile jekkers en die stoere koppen op hun nek. Om op te vreten.

de oudste Juist.

de jongste Hee de drollie. Hij zou toch naar de Balkan?

de oudste We gaan toch allemaal naar de Balkan?

de jongste Zullen we hem er ook een geven?

de oudste Anders wordt hij weer jaloers.

de jongste Vicious, baby you're so vicious. Zou ie dood zijn?

de oudste Hij is in ieder geval erg moe.

de jongste Erg erg moe. Jij krijgt mijn vis, dan ga ik vannacht met hem in jouw bed.

de oudste Nou, dat stelt niet zoveel voor hoor.

man *komt uit de hangmat* Hoe laat is het?

de oudste Laat.

man Hoe laat?

de oudste Te laat.

man Hoe lang heb ik geslapen?

de jongste Het is nu eind mei 1992. Vind je het lang?

man Meer dan twaalf uur?

de oudste Ja.

man Meer dan zestien uur?

de oudste Ja.

man Twintig?

de jongste Ik geloof het wel, de winkels zijn dicht.

man Koop een klok!

de jongste Maar de winkels zijn dicht.

man Waar is mijn koffer? En mijn sleutels? En waar is mijn paspoort?
We zaten aan de bar. Toen heb ik jullie mijn paspoort laten zien. Eerst
aan jou en toen aan jou. Jij hebt het toen niet teruggegeven. Kan ik
even bellen?

de oudste Deur uit tweede straat links op de hoek.

man Geen telefoon. Geen klok. Waar is mijn koffer?

de oudste In het café misschien?

Hij kijkt in de boodschappentas.

de jongste Zeg, die is vers hoor.

man Nee hè, dat gaat ver zeg, dit gaat veel te ver.

de jongste Wat doet het raar.

de oudste Misschien moet het wel even alleen zijn.

*De oudste klimt op de stelling, de jongste gaat onder een deken op de
bank.*

man Ja joh, ga maar naar boven. Lekker verven. Zogenaamd
geïnspireerd op de late avond. Het enige waar jij bij hoort is de grote
lafbekkenstroming. Kan je me dat niet leren? Lijkt me wel een baan voor
mij. Lekker een beetje kloten geen gezeik aan je kop. Weet je wat het
met jou is? Jij staat niet in het leven. Daarom maak jij dit zo. Omdat je
niks te zeggen hebt. Jij staat zelfs helemaal niet in het leven nu ik erover
nadenk. Maar dan ook helemaal niet. Gedonder? Naar boven. Even
scheuren plakken klaar ping kassa mooi meegenomen. Jij staat met
niks en niemand in het leven. Niet.

de oudste Jij wel?

man Ja ik wel.

de oudste En jij vindt dat ik er iets aan mis.

man Ja, ik sta midden in het leven.

de oudste Is dat een kwaliteit soms?

man Ja. Daar is moed voor nodig.

de oudste Je moest maar eens gaan. De Balkan roept.

man Wat een gelogen bravoure. Jullie spelen het leuk samen. Maar op
het moment dat er iemand binnenkomt die iets anders te melden heeft
dan dat hij 's nachts voor het open raam gaat staan bibberen, dan is het
exit.

*Staart tussen de benen en weg. De een stopt haar oren dicht en de
ander gaat zitten fröbelen op een keukentrap.*

de oudste You. Out.

man Bah bah bah, laag bij de grond. Zelf opstaan en mij de hele dag laten liggen. Wat een imposante stunt. Vanaf het begin af aan hebben jullie mij willen pakken. Vliegtuig weg, paspoort weg, kutwijven. Koffer weg. Leuk hè? En maar niet te vatten zijn, en maar afstand houden. Ik heb jullie door en dat kan niet. Kut en kak uit Afrika. Kut en kak op avontuur. Kut en kak slaan terug. Kut en kak zingen een liedje. Kwoomenarie kwemenerie ho. Twee plakken kots. Nee maar, bandje afgelopen?

De jongste slaat hem, hij haar, zij steekt hem met een vork en gaat met haar kleren aan onder de douche in de douchecabine.

man Ik bloed dacht ik. Zo. En nu is het tijd dat ik vertrek.

Man valt bijna flauw. De oudste veegt met een papiertje het bloed af.

man Je neukt beter. Vind jij dat goed?

de oudste Ja.

man Doet ze dit wel vaker?

de oudste Nee.

man Die is zo gek als een deur en jij doet niks. Ik ben blij dat er geen mes lag. Hoor je me? Dit is echt zwaar idioot. Ik had godverdomme wel dood kunnen zijn. Die klap oké dan sla ik terug punt uit, maar een vork is idioot. Dat gaat te ver. Kreng.

de oudste Sodemieter op.

man Die moet eruit. Dat is niet gezond.

de oudste Ga weg.

man Het geeft niet, het is niet gebeurd.

De man verlaat het atelier. De jongste zit in elkaar gedoken in de douchecabine.

de jongste Misschien brei ik ook nog wel een sjaal als mijn trui af is.

de oudste Ja.

de jongste Maar ik weet niet of ik daar genoeg wol voor heb. We moeten nog ergens wol hebben.

de oudste Ja.

de jongste Dan brei ik ook nog een sjaal als mijn trui af is.

de oudste Ja.

de jongste Misschien is er genoeg wol voor twee truien.

de oudste Dat zou kunnen.

de jongste Ja.
de oudste Hij komt er niet meer in.
de jongste Nee.

scène 5

De zussen komen uit de slaapkamer. Ze gaan zich op de bank zitten opmaken.

de jongste Ik vind jouw benen mooier.

de oudste Op hakken en met naadkousen en in een bepaald licht wel, maar zo...

de jongste In ieder geval zijn je voeten mooier.

de oudste Dat is waar. Jij hebt lelijke voeten.

de jongste Jij hebt mooiere voeten dan ik.

de oudste Daarom heb ik nog geen mooie voeten.

Ze kijken naar hun voeten.

de jongste Ze zijn wel lelijk ja. Maar ze doen het goed.

de oudste Vind jij mijn borsten ook mooi?

de jongste Ja.

de oudste Ik vind die van jou zo mooi.

de jongste Ook. Er is een enquête gehouden waaruit blijkt dat 98% van de ondervraagden zichzelf lelijk vond.

de oudste Dat lieg je.

de jongste Ja. Ik vind mezelf helemaal niet lelijk.

de oudste Ik ook niet. Nou... Soms.

de jongste Ja ik ook soms. Ik ga lekker douchen.

de oudste Ik ga straks lekker nog even terug naar bed. Wil je iets lekkers drinken?

de jongste Mmmmm lekker lekker lekker.

Een man met een pet en een wit werkjasje, de srv-man, komt uit de slaapkamer.

srv-man Weten jullie mijn tas?

de jongste Weten wij zijn tas?

de oudste Ik weet wel een tas, maar zijn tas...

srv-man O, daar. Hebben jullie telefoon?

de jongste Ja.

de oudste Deur uit tweede straat links op de hoek.

de jongste Ja. Weet je wel?
srv-man Dag.
de jongste en oudste Dag.

scène 6

De man is weer terug. Ze ontkennen zijn aanwezigheid.

de oudste Nou eh, ik denk dat je zoiets heel rustig moet opbouwen.
de jongste Ja.

de oudste En vooral niet overhaasten.

de jongste Helemaal niet overhaasten zelfs.

de oudste Ik zou het wel willen, zo'n man in huis.

de jongste Het is een veilig gevoel.

de oudste Maar je moet het inderdaad erg rustig opbouwen.

de jongste Anders ga je elkaar misschien toch nog verraden terwijl je dat helemaal niet wil.

de oudste Of je laat elkaar toch nog alleen.

de jongste Dan denk je: For the first time in my life I've found it, en dan blijkt dat toch weer niet zo te zijn.

de oudste Want het is niet leuk hoor, als je 'Here I am' doet en je wordt dan afgewezen.

de jongste Dat is erg, erg pijnlijk.

man Wacht even. Dit is een misverstand. Ik kom niet om hulp vragen.

de jongste Dat geeft toch niet? Als je hulp nodig hebt dan moet je dat zeggen.

man Ik heb jullie hulp niet nodig, wij hebben elkaar nodig. *handgebaar*
Maar zo zit het dus wel.

de oudste Ik word helemaal vies, wee, kleverig...

man Ik zit daar drie maanden elke dag aan jullie te denken. En jullie drie maanden elke dag aan mij.

de oudste Absoluut niet.

man O. Jullie hebben niet aan mij gedacht.

de jongste Nou niet elke dag.

man Waarom laat je mij binnen? Omdat er niets tussen ons is?

de oudste En daarom ben je teruggekomen?

man Ja.

de jongste Dan zullen we hem toch op z'n minst iets te drinken moeten geven.

man Ik ben geen hond.

de jongste en oudste O.

man Moet ie iets drinken? Is ie al uitgeweest?

de jongste Is ie al uitgeweest?

de oudste Nog niet. Het wordt tijd dat ie uitgaat.

de jongste Doe jij het?

de oudste Goed.

man Jullie zijn niet kapot te krijgen, hè?

de oudste Precies.

man Jullie zetten mij er gewoon uit.

de jongste O ja?

man Nee joh, jullie zeggen dat ik kan blijven. Zo sterk zijn jullie.

de jongste Precies.

man Heel sterk.

de oudste Niet kapot te krijgen.

man Jij bent stuk.

de jongste Dat is de bedoeling, geloof ik.

man Jij bent stuk, helemaal stuk.

de oudste Wat wil jij van ons.

man Jij was uit het lood in die douche.

de jongste Ja.

man Ik had je moeten optillen.

de jongste Ik was in de war. Ik had je gestoken.

man Ik had je moeten optillen. Ik ken jullie. Jullie kennen mij ook.

de jongste Ja natuurlijk. Moeten we het daar over hebben? Wat een mislukte kloteavond. Is dit leuk?

de oudste Nee, maar het is wel 'echt'. Het is wel 'de realiteit'. En in de realiteit staan is een kwaliteit. Want daar is moed voor nodig.

man Die is wel blijven hangen, hè? Ik heb nog niks gezegd over die twee schilderijen.

de oudste O. Nou ben ik.

Ze kijken naar schilderijen van twee kleine meisjes in een oerwoud en in een wilde tuin.

de jongste Dat zijn wij. Als kinderen dachten wij dat we zo zouden zijn later.

de oudste Dus je weet het nog?

de jongste Ja.

man En die andere?

de jongste Dat is onze tuin. Vroeger zeiden we tegen elkaar dat we daar later zouden gaan wonen. In een hele grote kuil bedekt met takken en bladeren.

de oudste Waarom heb je er al die tijd niets over gezegd?

de jongste Je hebt er toch nooit naar gevraagd?

de oudste Ze is ook weggeweest. Toen heb ik dat gemaakt.

man Waar ben jij geweest?

de jongste Op een cruise.

man Met wie?

de jongste Dat gaat je niks aan.

de oudste Een scheepsarts.

de jongste Nou!

man Was het een leuke tijd?

de jongste Ja.

man En voor jou?

de oudste Ook.

de jongste Nou leg jij drollie in bed dan dweil ik de vloer nog even en dan doen we morgen samen de ramen en dan komt alles goed.

de oudste Hij gaat eruit.

de jongste O. Ook goed.

man Nou niet gaan zieken.

de jongste Weet je wat het met jou is? Jij bent teleurgesteld door dat Balkanavontuur. Dat is helemaal fout gevallen. Ik zal jou eens een verhaaltje vertellen. Het is natuurlijk een lullig verhaaltje anders zou je het niet begrijpen. Goed. Daar gaat ie. Ik zit in een snackbar. Daar zitten Jo en Jantje. Jij denkt godnogantoe opeens het inzicht te hebben maar dat heb ik al jaren hoor meneer, daar hoef ik niet voor naar de Balkan. Ik

ga gewoon naar de snackbar op de hoek. Jo en Jantje zijn veertig jaar getrouwd. Jo met haar jarige voeten in kouwe klemmende kloteschoenen in plaats van de pantoffels. En Jantje met een stropdas. En die mensen zijn doodongelukkig omdat ze die bal gehakt met een mes en een vork moeten eten, want het is feest! Dat is tragisch, dat zie ik en jij maar denken dat ik gek ben klootzak met je Balkan-inzicht. man Kijk nou, die kop, die kop, kijk nou. Hier heb ik 't dus over. de jongste Dat weet ik ook wel maar moeten we ons hele leven gevoelig zitten wezen? Dat is niet leuk. de oudste Zulke verhalen kan ik ook vertellen. Ik snap niet dat jij daar zo bijzonder over doet want zo bijzonder is dat helemaal niet. Ik zie dat ook en ik zie nog veel meer, veel meer dan jij denkt hoor trut. man Het is toch simpel? Ik ben teruggekomen omdat ik voor het eerst van mijn leven het gevoel heb... dat er wat gebeurt. de oudste Dat we nu net of all people jou weer tegen moeten komen. man Precies. Dat gebeurt. de jongste Die man is stuk. Een gebroken man. Moe. Die redt het niet zonder ons. de oudste Ja. man Ik red het niet zonder jullie? de oudste Nee, jij had ons toch nodig? man Jij begrijpt het heel goed. Dat weet ik. de oudste Whatever you want. Nou wegwezen. man Kom maar. Ik wil je even vasthouden. de oudste Kom maar. Ik wil je even vasthouden. Jij bent stuk, hè? man Whatever you want. de oudste Ik weet het helemaal niet hoor. de jongste Ik ook niet. de oudste Hij moet weg. de jongste Ja. Vind ik ook. man We komen er wel uit. de jongste Jij zeker. Door die deur. Kom je naar beneden? We gaan sluiten.

Man springt van de stelling. Slaat een glas kapot, bedreigt de jongste.
man Er is hier nooit wat aan de hand, hè? Goed. Pak maar wat je wil. Die hele klotebak met vorken. Nou is het afgelopen met gezeik. Er is

hier iets aan de hand. En heb nou het lef nog eens om in de douche te gaan liggen janken. Pak een vork. Je wilt groot zijn, oké, doe maar groot. Ik ga niet op mijn rug. Schiet op. Dit is gevaarlijk. Kijk, dit kan er dus gebeuren. Nu ben ik het, maar volgende keer is het wel... eh iemand anders. Zover brengen jullie mensen. Ze moeten afdruipten of kapot. Dan is het weer bewezen. Waarom moet hier bewezen worden? Bang om op je bek te gaan. Dan moet je dat roepen. Als je tien keer schreeuwt dat je bang bent dan is het weg. Jullie hebben nog nooit naar elkaar gezocht, daarom hebben jullie ook nooit gevonden. Zo lijkt het wel maar zo is het niet. Jullie hebben elkaar niet gevonden. Er is niks echt tussen jullie. Jullie hebben het geluk gehad dat jullie uit dezelfde moeder zijn geboren. Dat jullie als vanzelfsprekend in elkaar... jullie hebben nooit hoeven knokken. Ik altijd. M'n leven lang. Altijd. Waarom mag ik er niet bij?

de jongste Hij wil gewoon in een clubje.

de oudste Waarbij?

man Bij jullie.

de oudste Bij ons? Wie ons? Wie zijn wij dan?

man Wat bedoel je.

de oudste Wie zijn wij! Zeg me dat nu eens één keer heel duidelijk.

man Wind je niet zo op! Er is niks aan de hand.

de oudste Jawel. Dat is nou net het enige waarin je gelijk hebt. Er is hier iets aan de hand. En zolang jij hier bent blijft dat ook zo. Jij hoort hier niet.

man Waarom hoor ik hier niet?

de oudste Noem me nou eens één reden waarom je hier wel zou horen.

man Dat heb ik allemaal verteld.

de oudste Nee.

man Wat nee.

de oudste Geef me nu eens één reden waarom je hier volgens ons zou horen. Niet volgens jou maar volgens ons.

man Dat heb ik al gezegd.

de oudste Ik wil jou niet en zij wil jou ook niet. Ga weg.

man Ik blijf.

de oudste Lafbek. Ga op je eigen poten staan. Je bent jaloers.

man Jij bent bang.

de oudste Ja. Ik heb iets te verliezen. Jij bent bang terwijl je niets te verliezen hebt. Sodemieter op.

man Waarom wordt godverdomme meteen m'n kop eraf gehakt als ik m'n nek eens uitsteek. Ik begrijp het niet.

de oudste Wat ga je doen?

de jongste Douchen.

de oudste Jij gaat om de sodemieter niet douchen.

de jongste Ik ga douchen.

de oudste Nee. Jij zegt nu tegen hem dat hij weg moet gaan.

de jongste Ik ga eerst douchen.

de oudste Jij zet hem er nu uit.

de jongste Doe dat zelf maar. Jij hebt meer last van hem dan ik.

de oudste Hoezo?

de jongste Ik bedoel, eh ga weg. Ga dan! Waarom moet ik dat ineens regelen?

de oudste Omdat ik dit nou eens niet doe. Jij zet hem er nu uit.

de jongste Ik ga EERST DOUCHEN!

de oudste O ja?

de jongste Ja! Wie is er hier bijna gelynacht? Jij of ik? Wie zat er veilig boven, jij of ik? Dus wie gaat er hier nu douchen? Ik, dacht ik.

de oudste Wat had ik dan moeten doen? Je kan me niet verwijten dat ik nooit iets doe. Ik ben godverdomme elke dag bezig met iets te doen voor jou. Ik doe m'n hele leven al niks anders dan de troep opruimen die jij van je leven maakt.

de jongste Daar heb ik nooit om gevraagd! Als je er last van hebt dan hou je ermee op. Dan blijf je daar en dan ga je je fijn de kanker zitten roken. Ik breng je sigaretjes wel boven. Daar zal ik voor zorgen.

de oudste Ik vraag alleen maar of je hem eruit wil zetten.

de jongste Eerst douchen.

de oudste En dan zet je hem eruit.

de jongste Eerst douchen zeg ik.

de oudste En dan zet je hem eruit.

de jongste EERST DOUCHEN!

Ze gaat met haar kleren aan in de douchecabine zitten.

de oudste En dan zet...

de jongste Eerst douchen! In de douche.

Ze gaat weer in de douchecabine zitten.

de oudste Dit is het. Je hebt het voor elkaar.

man Nee.

de oudste Als ik je zou vragen of je alsjeblieft wegging, zou je dan gaan?

man Ja, ik denk het wel. Nee, dat kan niet.

de oudste Want 't is nog niet klaar.

man Precies.

de oudste Good.

scène 7

De jongste op de bank. De oudste op de stelling. Man in de hangmat.

de jongste Ik ben gewoon de lul in dit verhaal. Kusje.

de oudste Hu.

De jongste klimt de stelling op.

de jongste Ja.

de oudste Dat kan toch niet, schat.

de jongste Jawel. Het kan wel. Hou nou je bek eens een keer.

Ze klimt vanaf de steiger naar beneden.

de jongste Ik ben gewoon de lul in dit verhaal. Jezus Christus.

Ze gaat de douche weer in.

donkerslag

De jongste schenkt drie glazen vol. Drinkt ze alledrie op.

de jongste Hij moet weg. Ik weet het zeker.

de oudste Doe dan alsjeblieft eens één keer iets zinnigs.

de jongste Iets zinnigs.

de oudste Ja.

de jongste Wat wil je dat ik doe?

de oudste Wil je dat echt?

de jongste Ze wil dat ik je vermoord.

de oudste Stel je niet aan.

de jongste Ik probeerde een grapje te maken. Dat leek me heel zinnig.

Het was misschien het foute grapje, of het foute moment, of de foute grappenmaker. Of de foute toehoorder. Ik kan geen grappen maken, daar heb ik het gezicht niet voor, maar een zeker iemand die nog veel slechter grappen kan maken dan ik die vond ze altijd leuk, mijn grappen. Mijn grappige grappen. Nu zei jij wel 'grap' maar misschien is grap niet het goede woord, of zei ik dat? Want nou kan jij wel zeggen dat ik

grapjes maak maar wie zegt dat? Ik niet. Ik doe alleen maar serieus. Nou, serieus... Ik doe. Ik ben. En als dat een grap is... Oké. Ik begrijp het helemaal niet. Jij wel? Verstoord evenwicht. O jee, o jee.

Man loopt naar de drank. De jongste neemt haar kans waar.
de jongste Schele.

Ze gooit zijn tas naar hem.

de jongste Sodemieter op. *naar haar zus* Kijk kijk.

de oudste Vind jij dit het geschikte moment om weg te gaan?

de jongste Wat stel jij vaak vragen.

de oudste Ik vind dit niet het geschikte moment om weg te gaan. Is het nu klaar dan?

de jongste Laat hem nou gaan.

de oudste Ben je bang?

man Nee. Weer een vraag.

de oudste Kom hier jij.

de jongste Laat hem nou gaan.

de oudste En dan?

de jongste Altijd weer die vragen. Je hebt te lang boven gezeten. Je bent een beetje in de war. Je bent verslaafd aan het probleem dat er niet is.

man Het is nooit om mij gegaan.

de jongste Godverdomme, ik heb hem er eindelijk uit gekregen en nou nou nou...

man Hou jij je smoel nou eens even.

de oudste Ga jij maar douchen.

de jongste Ik heb nu toch gedaan wat je wilde? Ik begrijp je niet meer.

Help me nou. Doe iets. Doe gewoon. Ik word hier heel zenuwachtig van.

En jij doet niks. Ik heb gedaan wat ik van je moest doen. Hij gaat weg.

Doe nou iets.

de oudste Ga nou maar douchen.

man Ik heb dit niet bedoeld.

de oudste Ik heb je hiervoor gewaarschuwd.

man Hier was je bang voor.

de oudste Dat heb ik je al gezegd. Ik heb reden om bang te zijn. Jij niet.

Ik heb altijd geweten dat je het slechtste moment zou uitkiezen om weg te gaan.

man Ik ga niet weg.

de oudste Je doet maar.

man DOE JIJ NOU EENS EVEN RUSTIG!

De jongste breekt, de man troost haar, de oudste kijkt.

scène 8

De oudste zit op een stoel in het midden van de kamer. Ze heeft een whiskyfles, glas en sigaretten. De jongste zit aan tafel te tekenen.

stilte

De man komt binnen met een witte plastic tas met bakjes eten. De oudste reageert niet. De jongste kijkt naar hem. Hij geeft de jongste haar portie. Hij loopt naar de oudste, laat haar haar bakje zien. Als ze niet onmiddellijk reageert draait hij zich om...

...en loopt naar de tafel waarop hij het voor zichzelf neerzet. De jongste blijkt al uitgegeten en kijkt met verwachtingsvolle blik naar de man.

man Eerst eten.

De man eet. Na vijf smakeloze happen stopt hij, De jongste heeft hierop zitten wachten en loopt ogenblikkelijk op hem af. Met geroutineerde handigheid maakt hij zijn schoot vrij en met geroutineerde handigheid kruipt zij erop.

donkerslag

De oudste ligt op de grond te slapen. De jongste is aan tafel in slaap gevallen. De man staart wezenloos voor zich uit.

stilte

De man staat op en legt een deken of iets dergelijks over de oudste. Dan pakt hij de jongste op, legt haar op de bank en stopt haar in.

man Schiet op. Jij slaapt op de bank, ik in het bed.

de jongste Nee.

man Schiet op.

de jongste Het is toevallig wel mijn bed.

man O. Krijgen we die discussie?

de jongste Dus ga ik in het bed als ik dat wil.

man Ja, dat weet ik. Wil je nu in het bed?

De jongste haalt haar schouders op.

man Het bed of de bank?

de jongste Waar ga jij?

man Waar jij niet gaat.

de jongste Bank.

man Kijk eens aan. Zijn we weer even ver. Welterusten.

Hij gaat naar het bed en de jongste naar de bank.

donkerslag

De oudste zit op haar stoel met een overjas aan. De man zit met de jongste op schoot in de hangmat. Ze zijn aangekleed om uit te kunnen gaan.

man Eerst wat drinken en daarna naar het restaurant. Drie plaatsen om half negen. En we gaan met de taxi want we gaan professioneel uit. En als we gegeten hebben naar de film. Een leuke film. Dan weer een taxi, want we gaan professioneel uit naar... god-mag-weten-waar. En daar laten we ons vollopen. Een beetje kwallen, een beetje zieken, en naar huis. Thuis bakken we dan nog een paar eieren.

Er wordt van geen enkele kant gereageerd. De man valt stil.

donkerslag

De jongste zit op een stoel die recht tegenover die van de oudste staat. De sigaretten en drank van de oudste bevinden zich op tafel. De man staat ergens achterin.

man Hoe ze het weer vond.

de jongste Hoe vond je het weer?

stilte

man Mooi of lelijk. Een van de twee.

de oudste Lelijk.

man Zeg dat jij het mooi vond.

de jongste Ik vond het mooi.

stilte

man Praat! Praat! Jij vond het mooi. Jij vond het lelijk. Praat!

stilte

De jongste wil opstaan. De man komt dreigend op haar af. Ze gaat gauw weer zitten. De man kijkt naar de oudste.

man Moet ik haar slaan?

De oudste reageert niet.

man Moet ik haar slaan?

De jongste wil opstaan. De man schreeuwt.

man Blijf zitten! tot de oudste Moet ik haar slaan?

De oudste slaat haar blik op naar de man.

de oudste Mag ik een sigaret?

De man loopt naar haar sigaretten en gooit ze haar richting uit. Hij kalmeert zichzelf.

man Goed opnieuw. Eh... wil je wat eten?

de jongste Nee.

man Nee, of ze iets wil eten.

de jongste Wil je iets eten?

man Vraag nou maar.

de jongste Ze wil niks.

stilte

man Vraag 't nou maar.

de jongste Wil je iets eten.

man Ja of nee. Een van de twee.

de oudste Nee.

man Dat ze iets moet eten.

de jongste Wat?

man Dat zegt zij wel.

de jongste Je moet iets eten. Van hem.

de oudste O.

stilte

De jongste wil opstaan.

man Blijf zitten! Praat met elkaar. Alsjeblieft, praat met elkaar.

Er komt geen reactie.

De man kijkt ze lang aan en zij kijken de man lang aan. De man gaat zitten en blijft kijken. Dan staat hij op, pakt zijn jas, trekt deze aan en gaat weer zitten kijken.

man Dag, liefjes.

de jongste Ja.

scène 9

De zussen zitten stilzwijgend in het atelier. De man is blijkbaar vertrokken. De jongste beziet haar zus en heeft een hoofd vol gedachten. Dan zien we haar een beslissing nemen. Ze begint hier en daar wat dingen op te ruimen. Het is duidelijk dat dat van haar een grote inspanning en concentratie vergt. De oudste ziet wat de jongste doet en breekt. De jongste laat de troep voor wat het is en gaat de oudste troosten, niet op een van haar te verwachten wijze maar zeer volwassen, onbaatzuchtig. De oudste laat zich dat welgevalen.

de oudste Ik zat soms een uur te wachten, of misschien wel langer maar ik was er op een gegeven moment aan gewend.

de jongste Wat?

de oudste Ik had een hekel aan dat gele jurkje. Het prikte overal. Jij had een rood. Ik kan me niet herinneren dat het één keer niet is gebeurd.

de jongste Wat?

de oudste Altijd als het feest was en wij aan de gedekte tafel zaten rende jij op een bepaald moment boos de tuin in.

de jongste Ja, zeker ja. Ik klom heel hoog in de boom en er moest oeverloos gepraat worden om me naar beneden te krijgen.

de oudste Je zat zo hoog dat niemand je kon zien en iedereen was bang dat je zou vallen. Je gooide eerst je jurk en dan begon je aan de takken. Ik zat aan de tafel en wachtte. En als je dan eindelijk uit de boom kwam werd je in een deken gedraaid en naar binnen gedragen. Iedereen was dan vrolijk en opgelucht, het feest kon beginnen.

de jongste Gek dat ze daar elke keer zo'n drukte over maakten.

de oudste Toen je pas geboren was stond ik vaak aan je wieg te wachten tot het zou beginnen. Ik dacht dat je op een dag gewoon zou beginnen te praten. Ik wachtte tot je zou zeggen: 'Ik wil met je spelen'. Of tot je zou gaan vertellen over waar je vandaan kwam, want dat kon ik

me niet herinneren. Maar jij nog wel, dacht ik. Ik wilde weten of ze me daar nog kenden.

de jongste Ze?

de oudste Ja, ze. Ik weet zelf ook niet meer wat ik me daar nou bij voorstelde. 'Ze' waren mensen in de buik. En die mensen maakten kinderen. Ja raar, maar zo dacht ik dat.

de jongste Je was een raar kind.

de oudste Ik kan me mezelf niet herinneren als kind. Het is net alsof ik altijd zo geweest ben. Ik had ons zo graag als kinderen willen schilderen, maar het gaat niet... Ik ga weg.

de jongste Jij gaat weg.

de oudste Ja.

de jongste Lang?

de oudste Ik weet het niet. Ik denk het wel.

doek

Tussen zussen ging bij Toneelgroep Centrum in première op 14 maart 1984 in theater Bellevue in Amsterdam

de jongste   Marieke van der Pol
de oudste   Wivineke van Groningen
man   Peter Blok

Regie   Maria Goos
Dramaturgie   Carel Alphenaar
Productie   Rob Deurhof
Decorontwerp   Hans Man in 't Veld
Muziek   Josef Willems

Maria Goos (1956) volgde van 1977 tot 1982 de docenten- en regieopleiding van de Toneelacademie in Maastricht. Daarna schreef en regisseerde ze bij Toneelgroep Centrum en Theater Bellevue toneelstukken, waaronder *Blessuretijd*, *Tussen Zussen*. Een paar jaar later legt ze zich volledig toe op het schrijven. Zo schreef ze de toneelstukken *Nu Even Niet* en *Nu Even Wel*, de stukken *Familie* en *Cloaca* (die ze beide tot telefilms bewerkte), en het vierluik *De Geschiedenis van de Familie Avenir*. Daarnaast schreef ze de televisieseries *Pleidooi* (i.s.m. Hugo Heinen en Pieter van de Waterbeemd), *Oud Geld* en *Lieve Mensen*, en de scenario's voor de speelfilms *Leef!* en *Vreemd Bloed*. In 2005 ontving ze De Gouden Ganzenveer voor haar dramatische oeuvre tot dusver, in 2008 de tweejaarlijkse Edmund Hustinxprijs voor dramaschrijvers in de Lage Landen. Voor haar televisie- en filmwerk ontving ze de Zilveren Nipkowschijf voor *Oud Geld* en Gouden Kalveren voor o.a. *Pleidooi*, *Familie*, *Cloaca* en *Leef*.

www.mariagoos.nl

Toneelwerk

Letters zijn mijn vrienden – 2020

Uit het hoofd – 2020

We zijn hier voor Robbie – 2018

Smoeder, vijftien jaar later* – i.s.m. met Marcel Musters – 2017

Doek – 2012

Oumi * – 2011* *De hulp** – 2011

De Geschiedenis van de Familie Avenir, 3 en 4 – 2007

De Geschiedenis van de Familie Avenir, 1 en 2 – 2006

Smoeder* – i.s.m. met Marcel Musters – 2004

Nu Even Wel – 2003

Cloaca* – 2002*

Nu Even Niet – 2001

Familie – 2000

Krambamboelie – 1998

De Kuba Walda's – 1997
Draaikonten – 1996
Helden – 1990
De Muur – 1988
Alles is liefde – 1988
In het uiterste geval – 1987
Eeuwig Jong – 1986
De Keizerin van België – 1989
Tussen Zussen* – 1984
Blessuretijd – 1984
Een avond in Extase – 1983
En toen Mamma – 1982
Het Kloosterstuk – 1982
Het lot van de familie Snot – 1980

*teksten verschenen bij De Nieuwe Toneelbibliotheek

Onder de titel *Stoffige Stukken* geeft theatercollectief Nineties samen met De Nieuwe Toneelbibliotheek in 2022 zes teksten opnieuw uit. Toneelstukken die ooit geschreven werden voor, en gespeeld werden door Toneelgroep Centrum in Theater Bellevue.

Stoffige Stukken is een ode aan de Nederlandse toneeltekst. De stukken werden in de jaren zeventig en tachtig geschreven en reflecteerden op die tijdsgeest. Theatercollectief Nineties houdt deze teksten anno 2022 tegen het licht. Ze doen hiermee een indirecte oproep vaker de archiefkast in te duiken om de theaterbodem vanwaaruit zij theater maken te bestuderen en te bevragen.

De zes boekjes werden gepresenteerd en nadrukkelijk onder de aandacht gebracht op 15, 16 en 17 april 2022 in Theater Bellevue in Amsterdam.

- #596 Ton Vorstenbosch en Guus Vleugel – *Schandaal in Holland*
- #597 Paul Haenen – *Bemoeizucht*
- #598 Maria Goos – *Tussen zussen*
- #599 Herman Lutgerink – *Een zeer bijzondere dag*
- #600 Jan Arends – *Keefman*
- #277 Wim T Schippers – *Kutzwagers*

Concept en regie: Anne Maike Mertens, i.s.m. Mette Bouhuijs. Een samenwerking tussen Nineties Productions, Theater Bellevue, De Nieuwe Toneelbibliotheek en Podiumkunsten-net.

Met dank aan: Maria Goos, Helen de Zwart, Carel Alphenaar, Paul van de Berg en Jeannette Smit.

Kutzwagers werd eerder al als Sleuteltekst door DNTB uitgegeven.